

SOVIETSKÝ ZVÄZ PRED II. SVETOVOU VOJNOU

Elena Marushiakova, Veselin Popov

Štátne a politické normy | „Všeruský zväz Cigánov“ | „Cigánske kolchozy“ (Roľnícke družstvá) | Cigánske remeselné družstvá (artel) | Rómsky jazyk a literatúra | Vzdelávanie | „Divadlo Romen“ | Represálie 30. rokov 20. storočia | Obrat v národnostnej politike

➤ *Vytvorenie Sovietskeho zväzu sa často nazýva aj “historickým experimentom”, ktorý ovplyvnil osudy veľkej časti sveta a mnohých národov. Postoj Sovietskeho zväzu k Rómom je možné rozdeliť do dvoch jasne oddeliteľných období, ktoré vychádzali z dvoch radikálne odlišných princípov. Od vzniku Sovietskeho zväzu do roku 1938 bol základným princípom politiky voči Rómom názor, že Rómovia sú jedna zo skupín ľudí, akýchsi stavebných buniek, z ktorých mala byť sovietska spoločnosť poskladaná. Po roku 1938 sa model zmenil zo “špeciálneho” prístupu na “všeobecný prístup” a Rómovia boli považovaní predovšetkým za integrálnu súčasť sovietskej spoločnosti.*

SOVIETSKÝ ZVÄZ 1922 – 1940 III.1

ÚVOD

Veľká októbrová socialistická revolúcia z roku 1917 a následná občianska vojna mali za následok radikálne sociálno-politické zmeny. Namiesto Ruskej monarchie vznikol nový, radikálne odlišný typ štátu, Zväz sovietskych socialistických republík (ZSSR), ktorý priniesol nové pomery do ekonomických vzťahov, sociálnej štruktúry

a politických a kultúrnych štandardov. Rómovia sa s týmito novými podmienkami snažili vysporiadať a prispôbiť sa novým okolnostiam.

Občianska vojna, intervencie iných štátov, chaos v spoločenskom živote, kolaps ekonomiky a celkové zbedačenie obyvateľov, to všetko malo za následok zhoršenie spoločenskej situácie Rómov. Mnohí z nich aj naďalej žili tradičným polokočovným

spôsobom života, iní, ktorí sa už usadili v mestách, sa vrátili k pôvodným kočovným remeslám. Malej časti, tzv. „muzikantskej elite“, sa podarilo emigrovať spolu s „bielymi“ Rusmi. Celkový počet Rómov podľa sčítania ľudu v roku 1926 bol 61 299. Pomerne malá časť, 20,9%, žila v mestách, viac ako 2/3 aj naďalej žilo kočovným spôsobom života.